

Landbouw- en Visserijraad d.d. 22-23 september 2025 en appreciatie van de wetenschappelijke vangstadviezen van de Internationale Raad voor het Onderzoek van de Zee (ICES)

Landbouw- en Visserijraad d.d. 22-23 september 2025 en appreciatie van de wetenschappelijke vangstadviezen van de Internationale Raad voor het Onderzoek van de Zee (ICES)

Aan de orde is het **tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad d.d. 22-23 september 2025 en appreciatie van de wetenschappelijke vangstadviezen van de Internationale Raad voor het Onderzoek van de Zee (ICES) (21501-32, nr. 1728)**.

De **voorzitter**:

We gaan nu over naar het tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad van 22-23 september 2025 en appreciatie van de wetenschappelijke vangstadviezen van de Internationale Raad voor het Onderzoek van de Zee. Ik wil ook graag de minister van LVVN welkom heten. Ik zie de heer Boomsma met een verzoek aan de Kamer.

De heer **Boomsma** (JA21):

Ik wil wederom bij de Kamerleden afsmecken dat ik hier aanwezig mag zijn en ook wat mag zeggen.

De **voorzitter**:

Nou, smeken maar liefst ... Uw smeekbede is verhoord: u mag deelnemen aan de beraadslaging.

Ik wil graag het lid Kostić als eerste naar voren vragen, om naar het spreekgestoelte te komen. Het lid Kostić namens de Partij voor de Dieren. Ah, voordat u uw gang gaat, ook de heer Jansen.

De heer **Chris Jansen** (PVV):

Ja, voorzitter, ook van mij hierbij het verzoek of ik kan worden toegevoegd aan de lijst van deelnemers, met nul minuten spreektijd.

De **voorzitter**:

Ook van u een smeekbede? Ook de nul minuten spreektijd wordt gehonoreerd door de Kamer.

Lid Kostić, ga uw gang.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):
Voorzitter, ik heb één motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Europese Commissie werkt aan een aalscholversdodingsplan en twee derde van alle aalscholvers wil doden omdat aalscholvers vissen eten;

constaterende dat daarbij zelfs de optie op tafel ligt dat de Europese Commissie landen, waaronder Nederland, gaat dwingen om aalscholvers dood te schieten;

overwegende dat aalscholvers inheemse vogels zijn en uit onderzoek blijkt dat zij in Nederland voornamelijk vissoorten eten waarop niet wordt gevist, zoals pos en grondels;

overwegende dat de staatssecretaris van LNV heeft aangegeven dat aalscholvers in Nederland geen wezenlijke impact hebben op de visstand, dat niet-dodelijke maatregelen effectief zijn en dat "urgentie, noodzaak en onderbouwing" ontbreken om aalscholvers te bejagen, en het doden daarom al jaren niet gebeurt;

verzoekt de regering zich te verzetten tegen Europese plannen om meer aalscholvers af te schieten of lidstaten te dwingen om aalscholvers te doden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Kostić en Bromet.

Zij krijgt nr. 1756 (21501-32).

Dank u wel. Dan wil ik graag uw collega Bromet van GroenLinks-PvdA vragen om naar voren te komen. Ga uw gang.

Mevrouw **Bromet** (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter. Meermaals heeft GroenLinks-PvdA gevraagd hoe we het zeegebied gaan beschermen. Met de polder, in het Noordzeeakkoord, is afgesproken dat we 15% van de zee gaan vrijwaren van bodem beroerende visserij. Nog 1,2% van dat gebied moet worden ingevuld. En hoewel het Noordzeeoverleg hierover in oktober al een dringend advies heeft gegeven, heeft de staatssecretaris nog niet bewogen. Ik lees in de beslisnota bij de brief uit december dat er nog altijd achter de schermen wordt gesteggeld tussen de ministeries. Om te voorkomen dat deze staatssecretaris, die op weg is naar de uitgang, hier nog overhaast een politiek besluit over neemt, wil ik bij motie verzoeken om dit over te laten aan het nieuwe kabinet, een kabinet dat hopelijk wel oog heeft voor een brede belangenafweging over de ruimte op onze kwetsbare zee.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in het Noordzeeakkoord is afgesproken dat 15% van het zeegebied gevrijwaard wordt van bodemberoerende visserij;

constaterende dat 1,2% van dit gebied nog aangewezen moet worden;

overwegende dat het Noordzeeakkoord in brede overeenstemming een invulling van deze 1,2% heeft aangedragen, maar het kabinet dit advies niet heeft overgenomen;

verzoekt de regering om het besluit over de invulling van 1,2% over te laten aan het nieuwe kabinet,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Bromet.

Zij krijgt nr. 1757 (21501-32).

Dank u wel. Dan gaan we door met mevrouw Van der Plas, namens BBB. Ga uw gang.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Dank u wel, voorzitter. Ik ga gelijk van start.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het brievenbusnet inmiddels al meerdere jaren in de praktijk wordt toegepast in de garnalenvisserij op de Waddenzee;

constaterende dat het brievenbusnet minder snel verstopt raakt dan de traditionele zeeflap, wat bijdraagt aan een verhoogde veiligheid aan boord en een verbeterde selectiviteit van de visserij in de zomermaanden;

overwegende dat er nieuwe typen en varianten van het brievenbusnet zijn ontwikkeld die mogelijk leiden tot een verdere verbetering van de selectiviteit en een verminderd verstoppingsrisico;

verzoekt de regering om samen met de sector de mogelijkheden te verkennen voor nieuw onderzoek naar de effectiviteit, selectiviteit en veiligheidsaspecten van nieuwe typen brievenbusnetten en zeefkelen, inclusief financiering, in de garnalenvisserij, en dit onderzoek te laten uitvoeren voor zowel gebruik op de Waddenzee als in de Noordzeekustzone,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van der Plas.

Zij krijgt nr. 1758 (21501-32).

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Kort gezegd: een hele mooie motie voor hele duurzame visserij.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat strenge Europese wet- en regelgeving geregeld zorgt voor knellende situaties en juridische uitspraken, voor zowel ondernemers als particulieren in Nederland;

constaterende dat de Europese Commissie met voorstellen komt ter vereenvoudiging van wet- en regelgeving;

verzoekt de regering deze voorstellen met open vizier tegemoet te treden, en deze niet op voorhand langs de meetlat te leggen dat elke vorm van versoepeling op voorhand wordt afgewezen;

verzoekt de regering, in de gevallen waarin zij bij de Europese Commissie pleit voor een impactassessment van hun voorstellen, ook te vragen de gevolgen voor concurrentie- en verdienvermogen te onderzoeken, evenals de praktische gevolgen voor particulieren die bijvoorbeeld hun huis willen verbouwen, en die gevolgen nadrukkelijk mee te wegen in de uiteindelijke voorstellen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van der Plas.

Zij krijgt nr. 1759 (21501-32).

Dank u wel. Dan wil ik graag het woord geven aan mevrouw Den Hollander namens de fractie van de VVD. U ziet af van uw spreektijd. Dan is de heer Boomsma namens de fractie van JA21. Doet u rustig aan, hoor. Gaat uw gang.

De heer **Boomsma** (JA21):

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. In allerlei havens in Europa zijn de afgelopen dagen grote problemen ontstaan met partijen vis bij het lossen van de ladingen. Dat is omdat het digitale systeem, dat per 1 januari verplicht is, nog niet goed werkt. Ik heb begrepen dat ook in Rotterdam allemaal containers vol met bevroren vis liggen waar men nu niks mee kan. Dat dreigt nu dus gewoon verloren te gaan omdat dat systeem, dat CATCH heet, niet goed werkt. Het gaat nu dus mis. Ik wil dus vragen of de staatssecretaris of de minister, in ieder geval iemand, in gesprek gaat met de Europese Commissie om dit zo snel mogelijk op te lossen en ervoor te zorgen dat de vis niet verloren gaat. Je kunt bijvoorbeeld een transitieperiode instellen voor het voldoen aan deze regels. Graag een reactie daarop.

Dan heb ik nog een motie. Dit is eigenlijk een vervolg op een motie van mij van meer dan een jaar geleden over de schelpdierteelt. Het is gewoon een gezonde en extreem duurzame vorm van voedsel. Dat biedt heel veel kansen.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat onze Noordzee zeer geschikt is voor milieuvriendelijke vormen van schelpdierkweek als gezond en duurzaam voedsel;

overwegende dat mosselen kunnen worden gekweekt op zandwinlocaties zolang die niet in gebruik zijn en in windturbineparken, maar initiatiefnemers wel voldoende tijd en zekerheid moeten hebben om een demonstratieproject uit te voeren;

overwegende dat de Kamer eerder de motie-Boomsma (36600-XIV, nr. 26) heeft aangenomen om tijdelijke demonstratieprojecten toe te staan aan de kust, maar de termijn van slechts een jaar voor de uitvoering daarvan onvoldoende was, waardoor projecten tot nu toe zijn uitgebleven;

overwegende dat Rijkswaterstaat verwijst naar de lijn van het Programma Noordzee 2022-2027 dat voor schelpdierkweek slechts ruimte biedt voor "kortdurende" projecten, maar één jaar niet voldoende is om de risico's en investeringen te kunnen dragen;

overwegende dat er veel interesse en enthousiasme is in de sector om te beginnen met dergelijke pilotprojecten;

verzoekt de regering voortvarend aan de slag te gaan met het vergunnen van een of meerdere demonstratieproject(en) voor schelpdierkweek op niet in gebruik zijnde zandwinlocaties en/of windturbineparken, waarbij voldoende tijd en zekerheid wordt geboden om de investering en risico's te dragen en er in overleg zorg voor te dragen dat deze binnen een jaar van start kunnen gaan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Boomsma.

Zij krijgt nr. 1760 (21501-32).

De heer **Boomsma** (JA21):

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Ik schors voor vijf à tien minuten om de bewindspersonen in de gelegenheid te stellen om de moties te appreciëren.

De vergadering wordt van 17.16 uur tot 17.25 uur geschorst.

De **voorzitter**:

Ik heropen het tweeminutendebat over de Landbouw- en Visserijraad de dato 22 en 23 september 2025 en de appreciatie van de wetenschappelijke vangstadvies van de Raad voor het Onderzoek naar Zee. Dan geef ik graag het woord aan minister Wiersma.

Minister **Wiersma**:

Dank, voorzitter. Ik heb één motie die ik moet appreciëren en ik kan daar heel kort over zijn. Het is de motie op stuk nr. 1759 van BBB over een impactassessment en die geef ik oordeel Kamer. De rest van de moties is voor de staatssecretaris.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 1759 krijgt oordeel Kamer. Dan geef ik graag het woord aan staatssecretaris Rummenie.

Staatssecretaris **Rummenie**:

Dank u wel, voorzitter. Ik begin met de motie-Bromet op stuk nr. 1756. Die ontraad ik. Ik heb eerder aangegeven dat ik de lijn steun om in Europees verband tot een onderbouwd beheer voor aalscholvers te komen. Dat is wel even iets anders dan zomaar aalscholvers afschieten of lidstaten daartoe verplichten. Voor zover mij bekend zijn er ook geen Europese plannen die lidstaten dwingen om aalscholvers te doden. Voor Nederland is het van belang dat beheer plaatsvindt binnen de kaders van de doelstellingen die we hebben om aalscholvers in bepaalde gebieden te beschermen. Om deze reden ontraad ik de motie.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 1756 van de leden Kostić en Bromet is ontraden. Daar heeft het lid Kostić een vraag over.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):

Ik heb er moeite mee dat de staatssecretaris de Kamer af en toe niet goed lijkt te informeren. Ik heb hier een document waarin wél vanuit Europa wordt gezegd dat landen worden gedwongen om aalscholvers af te schieten. Ik kan het voorlezen aan de staatssecretaris, maar ik kan het ook aangeven zodat hij het met de ambtenaren kan afstemmen en hierop kan terugkomen.

De **voorzitter**:

Doet u dat maar.

Staatssecretaris **Rummenie**:

Dat is tegenstrijdige informatie, dus het kan nooit kwaad om daar nog overleg over te hebben.

De **voorzitter**:

Gaat u verder. U was bij de motie op stuk nr. 1757 aangekomen.

Staatssecretaris **Rummenie**:

Die ontraad ik ook. Dat gaat over de additionele sluiting van 1,2% in de Noordzee. Er ligt, zoals mevrouw Bromet zegt, inderdaad een advies van het Noordzeeoverleg en ik

ben voornemens om hier heel snel duidelijkheid over te geven. Wij hebben hier al min of meer overeenstemming over. Ik ontraad deze motie dus.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 1757 van het lid Bromet is ontraden. Dan zijn we bij de motie op stuk nr. 1758.

Staatssecretaris **Rummenie**:

De motie op stuk nr. 1758 van mevrouw Van der Plas gaat over het brievenbusnet. Ik ben zeker bereid om met de sector de mogelijkheden te verkennen voor een nieuw onderzoek in het kader van innovatie en om, afhankelijk van de uitkomsten van die verkenning, te kijken naar de uitvoering en de financiering van het onderzoek. In het kader van de Wnb-vergunning dient de sector echter zelf te kunnen aantonen of nieuwe technieken in de Noordzeekustzone hetzelfde effect bereiken als de toegestane techniek nu. Als ik de motie zo mag interpreteren, krijgt die oordeel Kamer. Anders moet ik 'm ontraden.

De **voorzitter**:

Dan kijk ik even ...

Mevrouw **Bromet** (GroenLinks-PvdA):

Ik heb een vraag.

De **voorzitter**:

Ga uw gang.

Mevrouw **Bromet** (GroenLinks-PvdA):

In de motie staat "inclusief financiering". Wat verstaat de staatssecretaris daaronder, een subsidie vanuit het Rijk?

Staatssecretaris **Rummenie**:

Nee, juist het omgekeerde. De sector moet dat zelf financieren.

De **voorzitter**:

Ik kijk even naar mevrouw Van der Plas of de motie zo geïnterpreteerd kan worden. Mevrouw Van der Plas knikt ja, dus daarmee "oordeel Kamer" voor de motie op stuk nr. 1758. Dan zijn we bij de motie op stuk nr. 1760.

Staatssecretaris **Rummenie**:

Dat is een motie van de heer Boomsma. Deze motie valt onder de minister van IenW. Die gaat over mosselkweek. IenW gaat over de ruimtelijke verdeling op de Noordzee. Zandwinning ligt bij Rijkswaterstaat. Momenteel vindt samen met IenW en Rijkswaterstaat een verkenning plaats naar de mogelijkheden om schelpdierkweek in de Noordzeekustzone mee te nemen in het volgende programma Noordzee, op basis waarvan Rijkswaterstaat de vergunning verleent. Ik verzoek de heer Boomsma de motie aan te houden, omdat die onder IenW valt.

De heer **Boomsma** (JA21):

Dit verzandt de hele tijd. Eind 2024 heb ik die motie ingediend, om ermee aan de slag te

gaan. Daar is brede steun voor. Ook in de sector wil men graag aan de slag. Dat lukt op de een of andere manier niet, omdat men zich daar zorgen over maakt. Oké, ik houd motie misschien wel aan, maar ...

De **voorzitter**:

Dat was de vraag.

De heer **Boomsma** (JA21):

Ja, maar ik wil dan eigenlijk nog een andere vraag stellen.

De **voorzitter**:

Heel kort.

De heer **Boomsma** (JA21):

Ik wil graag dat in kaart wordt gebracht, in overleg met de sector — wat dus eerder misging — wat ervoor nodig is om die demonstratieprojecten van de grond te krijgen.

De **voorzitter**:

Op verzoek van de heer Boomsma stel ik voor zijn motie (21501-32, nr. 1760) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De heer Boomsma heeft een korte vraag: bent u daartoe bereid?

Staatssecretaris **Rummenie**:

Daar ben ik toe bereid, maar ik zou die vraag ook vooral aan IenW willen stellen.

De **voorzitter**:

Dank u wel, staatssecretaris. En daarmee zijn wij door alle moties heen, maar u heeft nog een aantal vragen die u wil beantwoorden. Gaat uw gang.

Staatssecretaris **Rummenie**:

Ik heb nog één vraag van de heer Boomsma en wel of CATCH onvoldoende werkt. Zo blijven er grote ladingen vis vaststaan in de haven van Rotterdam. Zijn vraag is wat ik daaraan ga doen. Ik heb in Nederland, in de aanloop naar de implementatie van CATCH, aanvullende capaciteit beschikbaar gesteld voor de NVWA om de sector in de aanloop naar en tijdens de implementatie te ondersteunen. Op basis van de informatie die nu bij de NVWA beschikbaar is, staat de bulk van goederen in de Rotterdamse haven vast, door implementatieproblemen bij andere lidstaten, niet in Nederland. Daar waar het de Nederlandse import en export betreft, staat de NVWA dagelijks in contact met het bedrijfsleven om zo snel mogelijk praktische oplossingen te vinden bij eventuele knelpunten.

Verder blijf ik uiteraard de zorgen over het functioneren van het systeem onder de aandacht brengen bij de Europese Commissie. Zij is verantwoordelijk voor de doorontwikkeling.

U vroeg ook naar de transitieperiode. Dat is niet mogelijk — dat is afgelopen maandag in

de Landbouw- en Visserijraad van 26 januari besproken — omdat de regelgeving reeds geldt en daar heeft de Commissie afgelopen maandag ook heel erg veel duidelijkheid over gegeven.

Maar het is dus niet zo dat het systeem niet loopt in Nederland. We hebben het namelijk over doorvoer, wat niet minder ernstig is, dat betoog ik er niet mee. Het probleem is dat de doorvoer niet doorloopt, omdat andere lidstaten kennelijk nog niet zo goed digitaal met het systeem kunnen omgaan als Nederland.

De voorzitter:

Meneer Boomsma voor een hele korte laatste vraag.

De heer **Boomsma** (JA21):

Ja, maar dit is weer zo'n gekmakende catch-22, want het kan wel zo zijn dat het aan andere landen ligt, maar het feit is dat daar nu allemaal vis dreigt weg te rotten. En als er geen transitieperiode formeel mogelijk is, kun je er dan niet voor zorgen, dat er met zeer grote coulance wordt gekeken naar de implementatie van het CATCH-systeem, zodat in ieder geval die vis niet verloren gaat? Want volgens mij wil niemand dat.

Staatssecretaris **Rummenie:**

Dat ben ik met u eens. Daarom stond het afgelopen maandag natuurlijk ook op de agenda. Er wordt dus wel degelijk aan gewerkt, ook door de NVWA, maar er zijn dingen die wij hier kunnen controleren en er zijn ook dingen waarbij we afhankelijk zijn van andere diensten van andere lidstaten. Dus ik hoop dat het tijdelijke problemen zijn en kinderziekten, maar ik wilde toch vandaag wel even stellen dat het systeem op zich, wat Nederlandse import en export betreft, goed loopt. Het is alleen zo dat in de transit ernstige problemen zijn, dat heeft u juist. Daar kijken we uiteraard ook naar.

De voorzitter:

Dank u wel. Daarmee sluit ik het tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad 22 en 23 september 2025 en de appreciatie van de wetenschappelijke vangstadvies van de Raad voor het Onderzoek naar Zee af.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

De informatie van het lid Kostić wordt doorgeleid naar de Griffie plenair. De stemmingen over de ingediende moties zullen aanstaande dinsdag plaatsvinden.